

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 октомври 2019 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: септември 2019 година

- Во септември, продолжи трендот на намалување на просечната каматна стапка на вкупните кредити, којашто забележа месечен пад од 0,04 п.п. и се сведе на ниво од 5,09%. На годишна основа падот кај оваа каматна стапка изнесува 0,37 п.п. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 1,36% и забележа месечен и годишен пад од 0,02 п.п. и 0,06 п.п., соодветно.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити овој месец се намали за 0,15 п.п. на месечна основа и изнесува 4,46%, додека на годишна основа оствари пад од 0,40 п.п. Во септември, просечната каматна стапка на новопримените депозити изнесува 1,27%, по остварен месечен раст од 0,17 п.п. На годишна основа, кај каматните стапки на новопримените депозити е евидентиран пад од 0,30 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити³

	9.2018	12.2018	1.2019	2.2019	3.2019	4.2019	5.2019	6.2019	7.2019	8.2019	9.2019
во % на годишно ниво											
Вкупни кредити	5.46	5.33	5.30	5.28	5.26	5.23	5.20	5.19	5.15	5.13	5.09
Корпоративен сектор	4.77	4.63	4.59	4.57	4.54	4.52	4.48	4.45	4.42	4.38	4.32
Домаќинства	6.17	6.08	6.03	6.02	6.01	5.98	5.94	5.92	5.86	5.84	5.81
Новоодобрени кредити	4.86	4.49	4.77	4.76	4.84	4.71	4.68	4.70	4.68	4.61	4.46
Корпоративен сектор	4.58	4.30	4.43	4.33	4.53	4.31	4.34	4.29	4.20	4.22	4.11
Домаќинства	5.39	5.03	5.41	5.54	5.49	5.35	5.18	5.22	5.27	5.22	5.10
Вкупни депозити	1.42	1.41	1.42	1.42	1.42	1.41	1.41	1.41	1.38	1.38	1.36
Корпоративен сектор	1.71	1.69	1.72	1.74	1.74	1.70	1.61	1.61	1.61	1.58	1.67
Домаќинства	1.39	1.38	1.38	1.38	1.38	1.38	1.38	1.38	1.35	1.35	1.32
Новопримени депозити	1.57	1.40	1.44	1.56	1.42	1.27	1.31	1.15	1.27	1.10	1.27
Корпоративен сектор	1.49	1.04	1.29	1.26	1.15	1.02	1.12	0.96	1.22	0.89	1.32
Домаќинства	1.60	1.60	1.49	1.69	1.63	1.48	1.50	1.25	1.30	1.23	1.24

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондеризирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

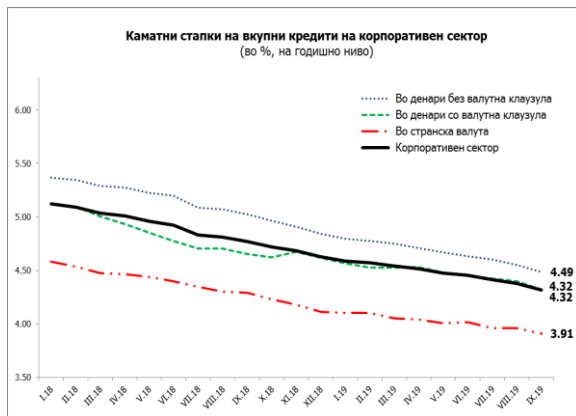
³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозитите/кредитите (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

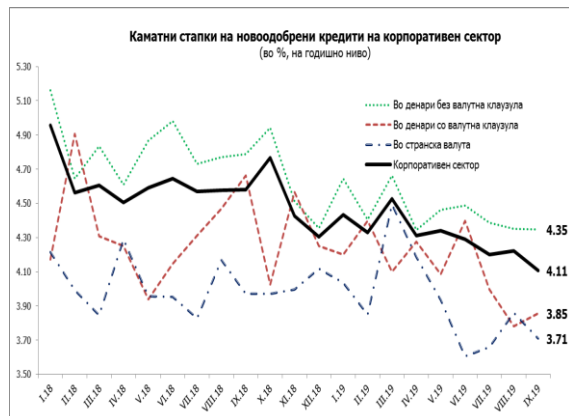
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁴

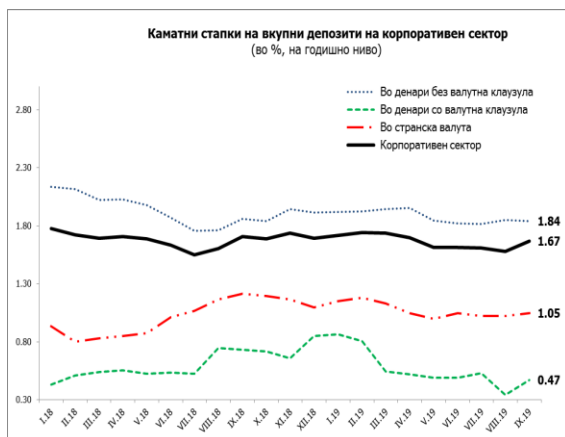
- Во септември, просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор изнесува 4,32%, што претставува месечен пад од 0,06 п.п. Оваа надолна промена се должи на падот кај сите нејзини компоненти, и тоа: кај каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,08 п.п. и 0,06 п.п., соодветно) и кај каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,05 п.п.). Просечната каматна стапка на вкупните кредити е намалена за 0,45 п.п. во однос на септември 2018 година.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, во септември, е намалена за 0,11 п.п. во однос на минатиот месец и изнесува 4,11%. Падот е целосно под влијание на пониските каматни стапки на кредитите во странска валута (за 0,15 п.п.), при непроменети каматни стапки на денарските кредити без валутна клаузула и раст на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (од 0,07 п.п.). Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,47 п.п.

⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

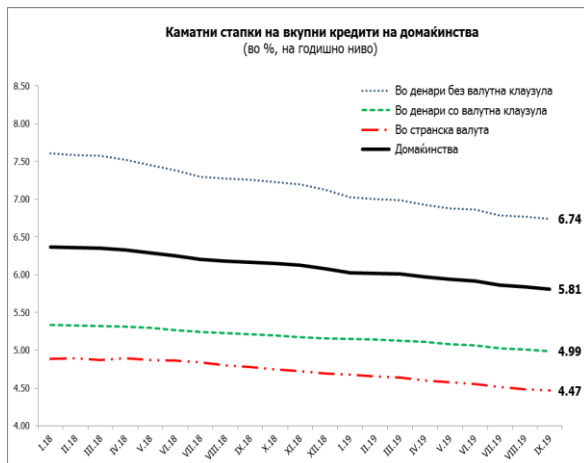

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

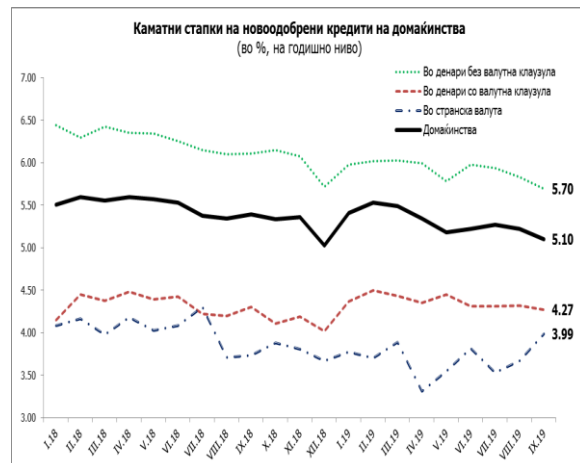
Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор изнесува 1,67% и во текот на септември оствари месечен раст од 0,09 п.п. Месечната нагорна промена е резултат на растот кај каматните стапки на депозитите во денари со валутна клаузула и кај депозитите во странска валута (за 0,13 п.п. и 0,03 п.п., соодветно), додека каматните стапки на депозитите во денари без валутна клаузула минимално се намалени (за 0,01 п.п.). Анализирани на годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,04 п.п.
- Во септември, просечната каматна стапка на новопримените депозити⁵ на корпоративниот сектор се зголеми за 0,43 п.п. во споредба со претходниот месец и изнесува 1,32%. Зголемувањето е резултат на растот кај сите компоненти во оваа категорија: каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула, девизните депозити и денарските депозити без валутна клаузула (за 0,44 п.п., 0,22 п.п. и 0,20 п.п., соодветно). Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,17 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата продолжи да се намалува и во текот на септември (остварен месечен пад од 0,03 п.п.) и се сведе на 5,81%. Намалувањето се должи на падот остварен кај сите каматни стапки, и тоа кај каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула и кредитите во странска валута (за 0,03 п.п., 0,02 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). Споредено со септември минатата година, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата е намалена за 0,36 п.п.

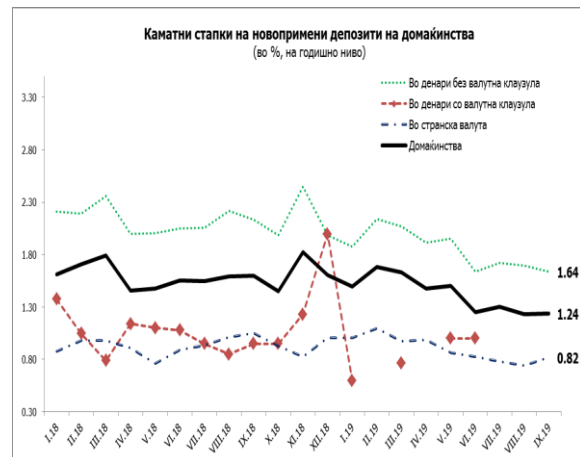
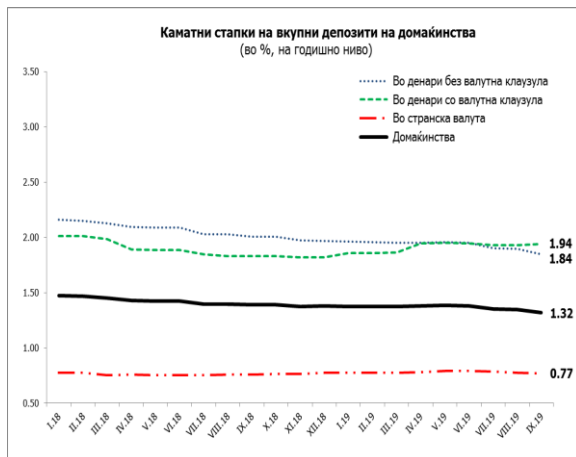
⁵ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекиниот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во септември, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата изнесува 5,10%, по реализиран месечен пад од 0,12 п.п. Анализирани од аспект на валутната структура, промената се должи на намалувањето на каматните стапки кај кредитите во денари без и со валутна клаузула (за 0,13 п.п. и 0,05 п.п., соодветно), додека каматните стапки кај кредитите во странска валута забележаа раст (за 0,32 п.п.). На годишно ниво, оваа каматна стапка забележа пад од 0,29 п.п.

Извор: НБРСМ.

- По двомесечна непроменетост, нивото на просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата се намали за 0,03 п.п. и изнесува 1,32%. Надолното поместување произлегува од падот на каматните стапки кај денарските депозити без валутна клаузула и девизните депозити (за 0,06 п.п. и 0,01 п.п.), додека каматните стапки кај денарските депозити со валутна клаузула минимално се зголемија (за 0,01 п.п.). Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,07 п.п.
- Во септември, просечната каматна стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁷ изнесува 1,24%, што претставува минимален раст од 0,01 п.п. на месечна основа. Овој раст во целост е резултат на зголемувањето на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,08 п.п), при што не се примени денарски депозити со валутна клаузула, а остварен е пад кај денарските депозити без валутна клаузула (за 0,06 п.п.).

⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-ponderirani-kamatni-stapki-na-bankite-i-stedilnicite-nova-metodologija-od-januari-2015-godina.nspх>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 29 ноември 2019 година (референтен пресек заклучно со октомври 2019 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/108).